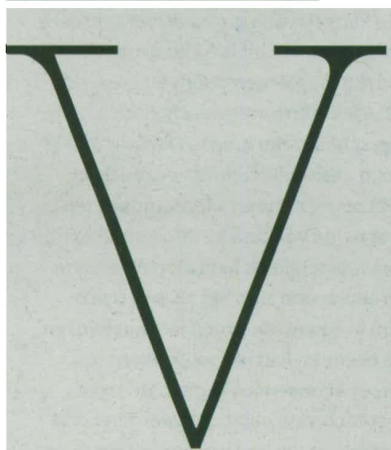

Funny Valentine

De dag der liefde als commerciële vinding

VALENTIJNSDAG ALS COMMERCIËLE THEMADAG IS 63 JAAR GELEDEN IN NEDERLAND GEÏNTRODUCEERD. HET IS ÉCHT EEN GROTE DAG SINDS ONDERNEMERS DE MARKETING GEZAMENLIJK AANPAKKEN. WELKE NIEUWE 'DAGEN' STAAN ONS TE WACHTEN?

Tekst **Marieke van Twillert**

erongelijkte eenzamen die 'niet aan Valentijn doen', omdat ze het maar een commerciële valstrik vinden, hebben gelijk. Valentijnsdag is een commerciële vinding, overgewaaid uit Amerika. Dat Nederlanders eraan meedoen, ligt aan overtuigingskracht van de middenstand.

Maar Nederlanders doen inmiddels van harte mee.

Bijna vier op de tien Nederlanders hebben wel eens een Valentijnskaart gestuurd, een derde heeft er wel eens één ontvangen (onderzoeksbureau Ipsos Synovate, 2011). De meesten sturen trouwens gewoon hun eigen partner een kaartje. Minder dan één op de twaalf heeft ooit een geheime liefde een kaart gestuurd.

Naast het sturen of geven van een kaartje, geven Nederlanders elkaar cadeautjes: luchtjes, lingerie, hartvormig snoep, chocola. Detailhandel Nederland schat 65 miljoen euro extra om te zetten door Valentijnsdag.

En uiteraard kopen mensen *en masse* bloemen. Volgende week, de Valentijnsweek, verwacht bloemenveiling

FloraHolland rond de 125 miljoen euro aan bloemen te verhandelen. Meer dan 100 miljoen rozen, ongeveer 100 miljoen tulpen en 25 miljoen chrysanten en 75 miljoen andere bloemen, dat is 50 tot 60 procent meer dan tijdens een gewone week. Die bloemen gaan voornamelijk naar de fanatiekste Valentijnvierders in Europa; Fransen en Duitsers die Valentijnsdag sinds de jaren vijftig vieren. En de Britten natuurlijk, die écht een lange Valentijntraditie hebben. Van de bloemen blijft 15 procent in Nederland.

Bloemenverkoop

De handel rond Valentijnsdag begon in Nederland in 1949. 'Vereniging De Nederlandse Bloemisterij', die de commerciële mogelijkheden had gezien in Amerika, maakte van 14 februari een 'bloemendag'. Mensen die zich ergens belangeloos voor had ingezet, kregen een bloemetje van 'broeder Valentijn'. Bakkers sloten zich bij deze actie, die 'Nationaal Valentijnhuldeblijk' heette. Met geheime aanbidders had het niets van doen. Later, in de jaren tachtig, kwam de PTT met de campagnes om Valentijnpost aan te jagen (Valentijnpostzegels), inclusief de klassieke heimelijke bewonderaars. *The parliament of Fowls* (1382) van de Engelse dichter Geoffrey Chaucer is de eerste bestaande verwijzing naar Sint Valentijnsdag als een gelegenheid voor romantiek (*For this was on seynt Valentynes day, Whan every foul cometh ther to chese his make*). In de VS, waar Britse emigranten het introduceerden, is de nadruk verlegd van anonieme liefde naar liefde in den brede. Dat viel beter te verkopen.

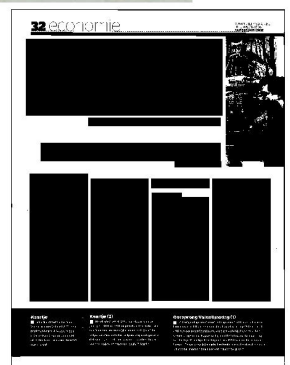
Terug naar het Nederland van nu. Echt

groot, bijvoorbeeld als bloemengeefdag, is Valentijnsdag sinds halverwege de jaren negentig. Toevallig of niet, rond die tijd kwam 'event-marketing' op, waarbij rond één thema iets groots wordt aangepakt. 'Als alle ondernemers hun marketing gelijkstellen, werkt dat als een soort wereldkompas voor consumenten', zegt Wouter de Vries jr, universitair docent dienstemarketing (VU).

Stijn van Osselaer, hoogleraar consumentgedrag aan de Rotterdam School of Management (EUR): 'Je creëert daarmee een soort *excitement*, waar publiek op afkomt. Die mate van opwinding en hoeveelheden publiek krijg je niet door iets zomaar aan te prijzen.'

Wil een datum – zoals 14 februari – aanslaan, dan moet het thema een breed publiek aanspreken. 'Valentijnsdag is met liefde een aangenaam thema', stelt Wouter de Vries jr. 'Rond dat brede thema kun je als ondernemer veel leuke dingen bedenken.'

Dat laatste behoeft nauwelijks toelichting. Van romantisch weekend tot Valentijnstatoeage, het waaiert alle kanten op. Bij Doehetzelfnotaris.nl kunnen stelletjes op 14-2 voor 142 euro

een aanvraag voor een samenlevingscontract indienen. Normale prijs: 230 euro. 'Onze eerste Valentijnsactie vorig jaar was voor herhaling vatbaar', zegt advocaat en oprichter HJ van der Tak. Persoonlijk vindt hij Valentijnsdag een 'verschrikkelijk' instituut. 'Maar als het er toch is, doen we eraan mee. Consumenten slaan erop aan.' Moederdag heeft datzelfde breed aansprekende thema, zegt De Vries jr. 'Vaderdag heeft dat iets minder. Ook Dierendag is beperkter in zijn mogelijkheden.' Niet alle dagen slaan aan als 'event'. Of het wel of niet gekunsteld is, doet daarbij nauwelijks ter zake. 'Alles is gekunsteld', zegt De Vries jr. 'Het gaat erom: past het bij mensen?' Valentijnsdag mag een 'bedachte' oorsprong hebben, intussen is een sociale norm ontwikkeld. 'Ik denk dat mensen die vijftien jaar geleden er niet aan dachten

aan Valentijn te doen, nu toch geneigd zijn een bloemetje te kopen.' Kun je ook te veel dagen of 'events' hebben? Mogelijk, maar het einde is nog niet in zicht. Volgens De Vries jr kunnen er nog heel wat dagen worden uitgemolken of geïntroduceerd. Halloween, met pompoenen en verkleedpartijen. De eerste tekenen zijn te zien. 'Ik heb 31 oktober al zingende kinderen aan de deur gehad voor *trick or treat*', zegt Van Osselaer. Thanksgiving is een mogelijke kandidaat. De Amerikaanse feestdag is niet langer onbekend. 'We kennen het van televisieseries en films', zegt Van Osselaer. Schertsend: 'Voor je het weet zitten we in november aan de gevulde kalkoen.'

MARIEKE.VAN.TWILLERT@INTERMEDIAR.NL

BRONNEN: NEDERLANDS CENTRUM VAN VOLKSCULTUUR, MEERTENS INSTITUUT

Kaartje

■ Van alle mensen die 'aan Valentijn doen', stuurt 22 % een papieren kaart, 4 % stuurt een internetkaart (online gemaakt, als echte kaart verstuurd) en 9 % een e-kaart.

Kaartje (2)

■ Rond kerst wordt 50 % verstuurd van de jaarlijkse 320 tot 340 miljoen kaarten en brieven van 'gewone' mensen (dus geen bedrijven). In volgorde van aantallen volgen: verjaardags-, medeleven-, geboorte- en vakantiekaartjes. Daarna komen 'andere momenten' zoals Valentijn.

BRON: POSTNL, DECEMBER 2011

Oorsprong Valentijnsdag (1)

■ Valentijnsdag komt vermoedelijk voort uit Lupercalia, een Romeins vruchtbaarheidsfeest dat plaatsvond op 15 februari. In 496 besloot paus Gelasius de vruchtbaarheidsfeesten te 'kerstenen'. Lupercalia koppelde hij aan 14e februari, de naamdag van heilige Valentijn. Een dagboek uit 1660 van de Engelsman Samuel Pepys verwijst naar het gebruik van geliefden die elkaar 'valentine' noemen of elkaar een 'valentine' geven.

Oorsprong Valentijnsdag (2)

■ Valentijnsdag valt samen met de naamdag van twee christelijke martelaren met de naam Valentinus. Eén was priester in Rome, een ander was bisschop van Terni. Maar uit wat bekend is van deze Italiaanse heiligen uit de 3e eeuw, is geen aanknopingspunt te vinden met de gebruiken van Valentijnsdag. De 'oude legende van broeder Valentijn' is waarschijnlijk in de bloemenbranche verzonnen.

BRON: JOHN HELSLOOT, MEERTENS INSTITUUT

